

МУЗИКАУТОР

Изх. № 67/22.02.2018 г.

ДО
Г-Н АНТОН КУТЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО
С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

КОПИЕ ДО
Г-Н ПЕТЪР ПИСАРСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
СДРУЖЕНИЕ НЕЗАВИСИМИ АВТОРИ,
МУЗИКАЛНИ И ПРОДУЦЕНТИ

Относно: Становище на Музикаутор за инициране на законодателни промени в Закона за радиото и телевизията

УВАЖАЕМИ Г-Н КУТЕВ,

Във връзка с поставения въпрос за инициране на законодателни промени в Закона за радиото и телевизията, които да осигурят задължителни квоти за български музикални произведения в радио програмите на обществените и търговски електронни медии, моля да имате предвид следното:

1. Музикаутор е организация за колективно управление на права, която обединява близо 3000 български автори на музика и музикални издатели.
2. По силата на договори за взаимно представителство със сродни дружества от други държави Музикаутор представлява за територията на България авторите и издателите на над 95% от световния музикален репертоар.
3. Музикаутор няма право да предпочита едно музикално произведение за сметка на друго, независимо от националността на неговия автор. Защитата на авторските права е принципна постановка на закона и тя е в основата на нашата дейност.
4. Според Управителния съвет на Музикаутор поставеният въпрос е комплексен, като при решаването му следва да се отчетат следните данни:

- ▶ Българите представляват около 1% от европейското население;
- ▶ Българското общество е застаряващо;
- ▶ Структурата на населението включва немалък процент малцинства, където българският език не е майчин, поради което вероятно езикът често е неразвит и до средно ниво;
- ▶ В България образованието среща много проблеми, като част от тях влияят негативно и върху ползването и развитието на българския език;
- ▶ Успоредно са налице световни процеси като глобализация и дигитализация, които стимулират ползването на няколко световни езика. Това оказва влияние върху ползването на националните езици на по-малките държави, сред които и България;
- ▶ За съжаление факторите за изчезването и деноминирването на българския език са много и те следват процесите и пътя на българското общество;

5. Ние считаме, че българският език следва да се стимулира, поддържа, развива най-малко поради следните причини:

- ▶ Това е наш исторически дълг;
- ▶ Езикът ни консолидира като нация;
- ▶ Езикът ни е ценен в световен и европейски план, защото е обективен факт от мултикултурния модел, възприет като особена ценност в Европейския съюз;
- ▶ Според изследвания, на всеки две седмици в света умира по един говорим език. С това си отиват ценности, култура, традиции, които са всеобщо благо.

6. С оглед на всички изложени факти, считаме че ползването на националния език трябва да се насърчи чрез всички възможни форми – книгоиздаване, филмопроизводство, включително и чрез развитие на музиката. Вярваме, че ако „и ние сме дали нещо на света“, сега сме задължени и към бъдещите поколения, за да съхраним българския език. Анализите показват, че въвеждането на задължителни квоти за национална музика чрез законодателството е инструмент за съхраняване на националната идентичност. Тази практика е достатъчно разпространена в много държави и България следва да се възползва. По тази причина подкрепяме извършването на законодателни промени в тази насока.

Прилагаме изследване на практиката от 21 европейски държави, анализът на което ще допринесе за качествен дебат по темата и установяването на правила, съхраняващи българската идентичност в национален, европейски и световен контекст.

С уважение,

Иван Димитров
Изпълнителен директор
МУЗИКАУТОР

Сравнителен анализ на законодателствот в Европа по отношение на квоти за национална музика

Обект на анализа са 21 Европейски държави.

В 12 държави има квоти, в 9 няма.

Държави, в които има музикални квоти: Полша, Словения, Дания, Швейцария, Великобритания, Естония, Португалия, Белгия, Франция, Унгария, Холандия и Украйна

Държави, с които няма музикални квоти: Австрия, Чехия, Гърция, Литва, Италия, Испания, Германия, Норвегия, Латвия

Общи бележки :

Въпросът за опазване на културното наследство и насърчаване на културното разнообразие не е решен унифицирано на ниво Европейски съюз. Подходът на отделните държави е различен, в зависимост от местните традиции и нагласи. Важно да се отбележи, че в сферата на аудиовизията съществуват квоти за Европейски произведения, въведени с Директива 89/552 на Съвета ("Телевизия без граници"), променена с ДИРЕКТИВА 2010/13/ЕС и отразена в българския закон за радиото и телевизията – чл. 19а, съгласно който най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, трябва да е предназначено за европейски произведения, когато това практически е възможно.

В хода на анализа се открояват няколко основни положения :

- В 8 от разглежданите държави задължение да излъчват национална музика имат не само обществените, но и частните медии – Унгария, Португалия, Словения, Полша, Белгия, Франция, Украйна, Естония.
- Съществуват подробни правила в кои часови пояси да се излъчва националната музика, с цел гарантиране нейната слушаемост.
- Процентите за национална музика в радиата варират между 15 % и 43 %
- Обичайно квотите се въвеждат със закон, но във Великобритания, Естония и Швейцария те са регламентирани в лицензиите на медиите.
- Има изискване определен процент от музиката да бъде нова (Словения, Франция, Полша, Португалия).
- Квоти основно има за радиостанциите. Само в 3 държави има и за телевизии (Унгария, Естония и Полша)
- Франция, Словения и Полша са държавите с най-подробна регламентация.
- Принципно няма санкции при неспазването на квотите, освен във Франция и Великобритания.
- В някои законодателства има изключения или намаления на квотата – за радио, преназначени предимно за излъчване на чуждестранна музика; на

- музика от нишови жанрове, музика на етнически или религиозни общности – Португалия, Франция, Словения, Полша
- Повечето законодателства дават дефиниция на „национална музика“, като обичайно това е музика, придружена от текст на съответния език – Португалия, Великобритания, Белгия, Дания, Словения, Полша, Франция
 - В Словения и Франция има публични бази данни с информация, която да подпомага спазването на квотите – съдържат данни за нови автори, утвърдени автори и т.н.
 - Онлайн медиите са извън регулацията за квотите, с изключение на Полша, където е това е предвидено изрично.
 - Квоти има и в държави извън Европа – Канада, Нигерия, Аржентина, Австралия и др.
 - В Украйна е предвидено постепенно въвеждане на квотата
- Франция – има квоти заобществени и частни радиа и телевизии. Регламентирано в закон. Правилото е 40% френска музика е, но има подробна схема с изключения, 35% е основната квота, 25 % е за нови френски песни. Квотата е по-малка заради, специализирани за чуждестранна музика – 15 % . Текстовете на песните трябва да бъдат на френски език. На сайта на техния регулатор се поддържа списък на нови франкофонски таланти и продукции. Има и 40 % квота за френски филми. Предвидени са санкции при неспазването.
- Белгия (Валония)– има квоти заобществени и частни радиа – 30 % годишно музика на френски език. Регламентирано в закон.
- Полша –има квоти за обществени и частни медии, вкл. и он-лайн. За телевизиите – 33 % от съдържанието на тримесечие трябва да е на полски език. За радиата – 33 % месечно от музиката с текст трябва да е на полски език, 60 % от нея да бъде във времето от 17,00 часа до полунощ. Излъчването на музика на дебютантите се брои за 200 % изпълнение на квотата. Има и възможност за намаляване на квотите от Националния съвет за медии на Полша. Намаляването е за онлайн медии, както и през първата година от започване на излъчването на дадено радио или по отношение на програми, предназначени за малцинства или тематични програми за жанрове, в които няма достатъчно музика, за да запълнят квотата. Регламентирано е в закон.
- Словения – има квоти заобществени и частни радиа и телевизия. За обществените квотата е 40 % от музиката през деня ; за частните радиа и телевизии – 20 % от музиката през деня. Квотите се отнасят до словенска музика, от която 70 % – на словенски език, а 25 % – музика, издавана преди не повече от 2 години. Компетентният министър създава регистър със заглавието на песни, автори, изпълнители и дата на първо излъчване. Информацията се подава от авторите и е публична. Има изключения за медии, предназначени за Унгарски и Италиански общности. Регламентирано е в закон.
- Португалия – има квоти за частните и обществени радиа. Квотата е 25-40 % португалска музика – на португалски език или свързана с португалското културно наследство, от които 35 % – нова музика (издадена последната една

година). Има изключения за медии, които ползват предимно чуждестранна музика или нишови жанрове.

Регламентирано в закон

- Холандия – има квоти само за общественото радио – 35 % от музиката – между 7,00 и 19,00 часа е продуцирана в Холандия. Законово регламентирано.
- Унгария – има квоти само за телевизии – 1/3 – произведения да са унгарски език. Законово регламентирано.
- Дания – има квоти само за общественото радио – 43 % датска музика – за музикални радиа. Датска музика – създадена и/или изпълнена от датски автори и/или изпълнители.
- Швейцария – има квоти само за обществените радиа и телевизии. Отнасят се само за швейцарска музика. Не е в закон, а в Харта и изискването е по-скоро декларативно. Няма санкции при неспазването на квотите.
- Великобритания – има квоти само за радио BBC – не е за местни автори, а за местни събития и артисти и музика, свързани с UK. Различни са изискванията за отделните програми. Регламентирано е в лицензиите, а не в закона. Предвидени са санкции при неизпълнение.
- Естония – има квоти само за частните радиа и телевизии. За радиа – 25 % за национален репертоар и за телевизиите – 2 часа за национални аудиовизуални права. Регламентирано е в лицензиите, а не в закона. Няма санкции.
- Украйна – има квоти за частните и обществени радиа. Квотата е 35 %. Квотата е постигната постепенно – първо 30%, после 35 % . Законово регламентирано.

Извод: Поощряването на националната култура и в частност музика чрез въвеждането на национални квоти е съществуващ механизъм в Европа. Същият се прилага от десетилетия в рамките на страни от Европейския съюз и гарантира на авторите възможност за представяне и популяризиране на техните произведения.